SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

A PROJEKT PARTNEREK NYITÓ TALÁLKOZÓJA

A „Korszerű határok infrastruktúra - sikeres Kárpátok régió” (MOBI)

2020. november 26-án került sor a „Korszerű határok infrastruktúra - sikeres Kárpátok Régió” (MOBI) projekt partnereinek nyitó megbeszélésére. A projekt a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Htaáron Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 támogatásával valósul meg.

Információ a projektről: „A „Korszerű határok infrastruktúra - sikeres Kárpátok régió” (MOBI) projekt 2020. március 1-e óta valósítja meg egy nemzetközi konzorcium, beleértve a regionális önkormányzatokat és szakmai intézeteket, nevezetesen: Regionális Fejlesztési Intézetek Nemzetközi Szövetsége „IARDI” (Ukrajna), Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat (Magyarország), Kassa Önkormányzati Régió (Szlovákia), Máramaros Megyei Tanács (Románia), Szatmár Megyei Területi Közigazgatási Egység (Románia), Kárpátalja Megyei Közúti Igazgatás (Ukrajna).

A projekt célja: egy fenntartható platform létrehozása az emberek és az áruk határokon átnyúló hatékony mobilitásához a közlekedés és a határ infrastruktúrájának javításával, a kormányok és szakmai szervezetek közötti együttműködés megerősítésével, amelynek célja a közlekedési kapcsolatok fejlesztése Ukrajna, Románia, Szlovákia és Magyarország határ menti régióiban. A projekt egy közös Mobilitási Terv kidolgozását irányozza elő, amely tartalmazza az egyes határrégiók regionális terveit a közlekedés és a határ infrastruktúra, a vasúti szolgáltatások, a nemzetközi légi szolgáltatások stb. fejlesztése területén.

A nyító megbeszélésre az ukrajnai partnerek és a konferencia teremben részvevő szakértők, valamint Magyarország, Szlovákia, Románia és Ukrajna videokonferencia formájában történő összekapcsolással került sor. A megbeszélésen részt vettek a MOBI projekt összes partnerszervezetének képviselői, nevezetesen: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat (Magyarország), Kassa Önkormányzati Régió (Szlovákia), Máramaros Megyei Tanács (Románia) képviselői. Szatmár Megye Területi Közigazgatási Egység (Románia), Kárpátalja Megyei Közúti Igazgatás (Ukrajna) és a Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetsége IARDI (Ukrajna).

A rendezvény elején a projekt koordinátora és a Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetségének, a IARDI vezetője **Nataliya Nosa** ismertette a projekt fő céljait és tevékenységeit.

A találkozó egyik fontos célja a határ menti régiók illetékes osztályai vezetőinek és a szakértőknek a közlekedés és a határ menti infrastruktúra fejlesztését célzó stratégiai tervezés korszerű megközelítéseinek a bemutatása volt:

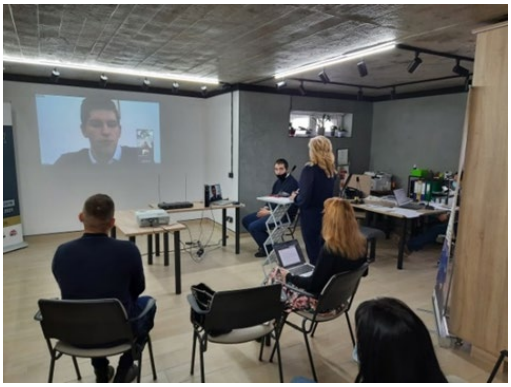

Zimborán Gábor, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat képviseletében (Magyarország) kiemelte a stratégiai tervezés projekt szintű fő feladatait, mint a régiók elérhetőségének növelését a közlekedési infrastruktúra hálózat folyamatos fejlesztésével. Hangsúlyozta, hogy a 4 határ menti régió sajátossága és fő kihívása az a tény, hogy a közlekedési infrastruktúra gyenge, nem kielégítő az állapota, különösen annak fejlesztése, megtervezése és karbantartása vonatkozásában.

Ezért az emberek és az áruk mobilitásának növelése érdekében szükséges tényező a magas színvonalú autóutak biztosítása a határátkelőkhöz. Ez a szempont szükségessé teszi a határokon átnyúló együttműködés létrehozását és javítását a mobilitási tervek és a közös cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása révén, mivel a fenti dokumentumok kidolgozása alapkoncepciót nyújt a jövőbeli projektekhez. Ezzel együtt a közös mobilitási terv megalapoz számos sikeres projektet a határokon átnyúló együttműködés területén. Különös figyelmet kell fordítani a stratégiai tervezésre. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megye fő koncepciós dokumentuma az Integrált Regionális Fejlesztési Stratégia 2021-2027, amely integrálta a 2014-2020 stratégia céljait és célkitűzéseit. A magyar érdekeltek közé tartozik a Magyar Közút Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság és az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

Claudia Breban, a Máramaros Megyei Tanács (Románia) képviseletében felvázolta a projekt szintű, minden régió számára közös határon átnyúló mobilitási terv kidolgozásának szükségességét, különös tekintettel a közlekedési infrastruktúrára. Ennek a dokumentumnak az elsődleges célja, hogy minőségi szakértői elemzés alapján korszerű megközelítéseket hozzon létre és alkalmazzon valamennyi közlekedési eszköz (magán és állami) elérhetőségének javítására. Stratégiai szinten elengedhetetlen a stratégiai dokumentumok követelményeinek megfelelő tevékenységek megtervezése és végrehajtása, valamint az összes projektcél integrálása a közös határon átnyúló mobilitási tervbe minden régióban.

Stern Felicia Cristina, Szatmár Megye Területi Közigazgatási Egységének (Románia) képviseletében megjegyezte, hogy a projekt 4 partnerrégiójában nemcsak regionális szinten van sok közös tényező. Országos szinten javaslatok készülnek a határokon átnyúló együttműködési programra a következő programozási időszakra. Szatmár megye stratégiát fog kidolgozni a projekt keretében kidolgozott határon átnyúló mobilitási terv integrálására. Természetesen vannak bizonyos nehézségek, mivel nem minden régió dolgozta ki és hagyta jóvá a regionális mobilitási terveket. Még mindig a fő feladat a helyi közösségek igényeinek kielégítése a közlekedési ágazatban, mivel minden lakosnak hozzáférést kell biztosítani új, továbbfejlesztett, környezetbarát és megfizethető, magas színvonalú közlekedéshez.

Matej Ovčiarka, a Kassai Önkormányzati Régió (Szlovákia) Regionális Fejlesztési és Területrendezési Osztályának vezetője a stratégiai tervezés új megközelítéseit emelte ki a közlekedés és a határinfrastruktúra fejlesztése terén, és megjegyezte, hogy folyamatban van az átállás az új 2021-2027 operatív programra. A Kassai Önkormányzati Régió már készített egy regionális mobilitási tervet, amelyet a Kassai Önkormányzati Régió Tanácsa módosított és jóváhagyott, valmint az a stratégiai értékelési folyamaton keresztül ment.

-A határokon átnyúló együttműködés kulcsfontosságú, és annak szerves része a közlekedési infrastruktúra. A „MOBI" projekt megvalósíthatósági tanulmány kidolgozását teszi lehetővé fontos területeken, nevezetesen: a Michalovce-Vyšné Nemecké kerékpárút, valamint a Maťovce-Vojtkovce (szlovák) ellenőrzőpont építése: a 3552-es út (Ukrajna).

Mykhailo Mokhnia, az ukrajnai Kárpátalja Megyei Közúti Igazgatás vezetőhelyettese az infrastruktúra elemekre összpontosított. A 4.1 projekt tevékenységi csoportja szerinti előkészítő munkák folynak, az alvállalkozókkal már megkötötték a szerződéseket. A Kárpátalja Megyei Közúti Igazgatás (Ukrajna) egy kerékpárutat épít a Tiszabökény-Tiszapéterfalva (Ukrajna) úton, amely a Tiszabecs (Magyarország) - Vylok (Ukrajna) határállomás felé vezet és a Kispalád (Magyarország) - Velyka Palad (Ukrajna) határellenőrzési pont irányába vezet A Vylok község és Tiszabökény község közötti útszakasz egy részét már újjáépítették, a projekten belüli feladat a kerékpárút 4350 km teljes hosszúságú részének építése, újjáépítése és rendezése. A Kárpátalja Megyei Közúti Igazgatás különös figyelmet fordít a határ menti térségben 2 megvalósíthatósági tanulmánya kidolgozására is, melyeket a határ túloldalán lévő szakértői csoportokkal közösen dolgoznak ki.

Michaela Liţe, a Máramaros Megyei Tanács (Románia) képviseletében bemutatta a határon átnyúló Mobilitási Terv tervezetét, amelyet romániai szakértők dolgoztak ki, mely az alapkutatásokat és a határinfrastruktúra-fejlesztés várható területeit tartalmazza, beleértve a meglévő és a tervezett ellenőrző pontok felújítását illetve építését, a közlekedési infrastruktúra fejlesztését, ideértve a nemzetközi közlekedési folyosókat és a kerékpáros, a vasúti, a légi összeköttetéseket, valamint a Felső-Tisza térségében a vízi kapcsolatok lehetőségének tanulmányozását. Mihaela Lite hangsúlyozta, hogy a projekt minden partnerrégiója a Kárpátok Eurorégió tagja, amely egy hatalmas határterületet ölel fel, mindennapi kihívásokkal és a fejlődés jelleggel. Ezért alapvető feladat a térség elérhetőségének növelése, az emberek és az áruk mobilitásának növeléséhez szükséges, határokon átnyúló közös mobilitási terv kidolgozása alapján.

A további megbeszélések és tematikus hozzászólások során Ukrajna és a határ menti régiók nemzetközi szakértői hangsúlyozták a fő problémákat, és kísérleti projekteket határoztak meg a gazdasági növekedés területeiként a határok és a közlekedési infrastruktúra területén, nevezetesen:

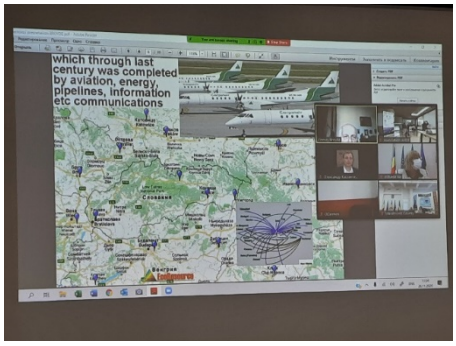

Zinovij Broyde szakértő (Chernivtsi régió, Ukrajna) előadásában kiemelte az Odessza-Zhmerynka-Chernivtsi-Kolomyia-Rakhiv vasútvonal helyreállításának szükségességét az európai szabványú vágány rekonstrukciójával a Dilove-Rakhiv (Ukrajna) - Valea Vișeului (Románia) és Teresva (Ukrajna) - Câmpulung la Tisa (Románia) szakaszokon. .Zinovij Broyde azt állította, hogy ez a vasúti útvonal az egész Kárpátok régió alapvető infrastruktúrális eleme, mivel ez az összeköttetésen alapul (út, légi stb.). Ez az ötlet Ukrajna regionális és kormányzati szintjén már támogatást kapott, és a Kárpátok régió stratégiájának szerves része.

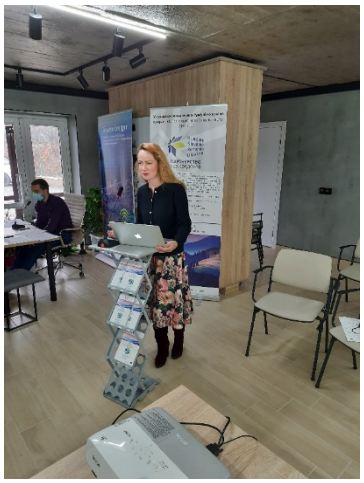

Ludmila Kozlovska A határinfrastruktúra szakértője, hozzászólásából a nyitó megbeszélés résztvevői megismerték a határon átnyúló fejlesztési tervek kidolgozásához szükséges nemzeti és regionális szintű jogi követelmények fő szempontjait. Számos jogszabály szabályozza az állami infrastruktúra-politikát regionális szinten. A decentralizációs reformoknak megfelelően 2015-ben Ukrajna elnökének rendelete jóváhagyta a fenntartható fejlődés koncepcióját 2030-ig. A stratégia meghatározza a régiók fenntartható fejlődésének általános irányát, és Ukrajna fenntartható fejlődési céljaival összhangban került kidolgozásra. 2030-ig, amelyet Ukrajna elnökének 2019. szeptember 30-i 722. sz. Rendelete hagyott jóvá. Az ukrán Minisztertanács 695 sz. határozata szerint (jóváhagyva 2020. augusztus 5-én). elfogadták a regionális fejlesztés 2021-2027 közötti állami stratégiáját, amelynek célja a gazdasági, társadalmi-kulturális integráció elmélyítése állami és regionális szinten. Ez a dokumentum képezi azt az alapot, amely szerint az állami regionális politika új megközelítései kialakultak 2020-ig. Jelenleg két alapvető különbség van: ha 2020-ig az infrastrukturális projektek fő támogatója az állami finanszírozás volt, akkor a 2021-2027 stratégia átirányítja az állami beruházásokat tárgyi és immateriális javakban a „soft" és „hard" projektek formájába. Ez egy tartalmi és potenciális szakértői értékeléssel történik. További jellemző, hogy 2020-ig a regionális fejlesztési stratégiák kidolgozása a központi kormányzat hatáskörébe tartozott, és most a stratégia kidolgozására központi, regionális és helyi szinten kerül sor civil szervezetek bevonásával. A mai napig elkészültek az államhatár fejlesztését célzó állami célprogramok, a minisztériumok és a minisztériumok mérlegelik az államhatár 2030-ig történő fejlesztésének állami célprogramjának koncepcióját, valamint az ellenőrző pontok építésének cél- és cselekvési tervét. Ez megnyitja a lehetőségeket a projektek pályázati lehetőségeire és a projekt végrehajtása során a fejlesztési tervekre. Regionális szinten 2022-ig van program a határmenti infrastruktúra fejlesztésére Kárpátalja régióban.

Makszim Györgyné Dr. Nagy Tímea, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye regionális tervezésének és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztésének szakértőjének tájékoztatásából a nyitó értekezlet résztvevői új ismereteket szereztek a magyarországi regionális fejlesztési egyenlőtlenségek főbb jellemzőiről, amelyek az 1989-es rendszerváltás után alakultak ki és erősödtek fel. Az ország feltételes felosztása „Nyugat-Kelet"-re„ "Budapest - az egész ország"-ra, „Központ – tartomány"-ra bonyolítja a regionális fejlődést, de lehetővé tette az elemzést és a fejlesztési javaslatok koncepciójának kidolgozását a Mobilitási Tervhez. Nagy Tímea tehát a térség fejlődését befolyásoló

gazdasági és társadalmi tényezők csoportjainak kiemelését javasolja. A következő lépés annak meghatározása, hogy a regionális szereplők közötti kapcsolatrendszer hogyan működik. Az utolsó szakasz a kereslet és kínálat tényezőinek meghatározása a fenti kategóriák alapján.

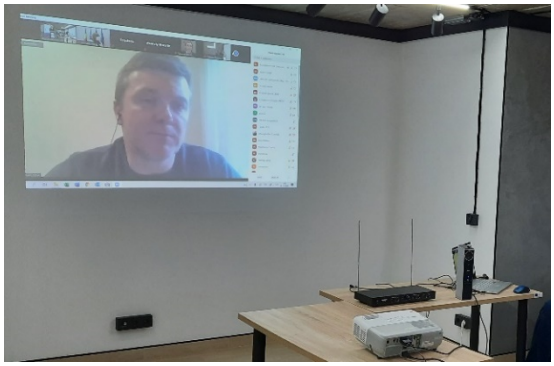

Dr. Kovács Zoltán, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Önkormányzat közlekedési infrastrukturális szakértője meghatározta azokat a kulcsfontosságú szempontokat, amelyek kétségtelenül bekerülnek a Közös Projekt Mobilitási Tervbe. A magyar kormány egyik prioritása az infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója, amely biztosítja az állam gazdasági rendszerének versenyképességét és általában növeli az állampolgárok mobilitását. Magyarország kormánya infrastruktúra-fejlesztési és fejlesztési programjának célja, hogy az autópálya bármely szakaszát a helyi úttól 30 perc alatt el lehessen érni. Ezzel összefüggésben a tervek szerint az autópályákat Magyarország országhatárig viszik, és hálózatukat sugárirányú alapon tovább fejlesztik. Ezen túlmenően a tervek szerint két hidat építenek a Dunán Komárom (Magyarország) - Komárno (Szlovákia) mellett, valamint további két hidat terveznek és építenek a Dunán, egyiket Mohács közelében, a másikat pedig a úgynevezett budapesti Galvani hidat a Kelenföld és a Ferencváros kerületek összekapcsolására; a Tisza folyón átívelő híd Szolnok városában az M4-es autópályáig, a Tisza folyón átívelő híd Lónya és Tiszamagyaros twlepülések (Szabolcs-Szatmár-Bereg) között, a Tisza folyón átívelő híd építése Kiskörén. Ezen felül elkerülő utakat terveznek Gyöngyösön, Hódmezővásárhelyen, Kisvárdán, Nagykanizsán, Nyíregyházán, Sopronban, Székesfehérváron és Várpalotán. Ennek eredményeként minden regionális jelentőségű városnak közvetlen hozzáférést kell biztosítania az autópályához.

Ionuţ Militaru, Szatmár Megyei Területi Közigazgatási Egység (Románia) képviseletében bemutatta a romániai Stratégiai Tervezés Megközelítései dokumentumot, meghatározta a stratégiai tervezés koncepcióját, és kiemelte a megoldásuk főbb kihívásait. Így a Szatmári Mobilitási Terv 854 km utat fed le, melynek csak 75%-a aszfaltút, és ebből 279 km vezet határátkelőhelyekhez, 200 km vasúti szakasz és 1 repülőtér (Szatmárnémeti), ahonnan a járatok Londonba indulnak. A romániai szakértő szerint a „Korszerű határinfrastruktúra - sikeres Kárpátok Régió" (MOBI) projekt keretében egy fenntartható platform kifejlesztését a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséhez az alapkutatással, a helyi és regionális adatok gyűjtésével és elemzésével kell kezdeni, ezzel a leghatékonyabban segítve a határátkelőkön keresztül a közlekedési eszközök, emberek és áruk mobilitását.

Miroslav Fazekaš, integrált közlekedési tisztviselő, a Kassai Önkormányzati Régió (Szlovákia) Infrastruktúra Főosztályának képviselője Szlovákia közlekedési infrastruktúra fejlesztésére és a tömegközlekedési hálózatok fejlesztésére vonatkozó regionális programokkal főbb követelményeivel ismertette meg a részvevőket. Figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a vasúti közlekedés a Szlovák Köztársaság Közlekedési és Építésügyi Minisztériumának hatáskörébe tartozik, a városi közlekedés a városi tanácsok és végrehajtó szervei, a távolsági kommunikáció pedig a az önkormányzati régiók hatáskörébe tartoznak. Kelet-Szlovákiában a távolsági járatokat két üzemeltető üzemelteti: az Arriva és az Eurobus. Emellett logisztikai társaságot hoztak létre a személyszállító autóbusz-szolgáltatások megszervezésére és üzemeltetésére Kelet-Szlovákiában. A Kassai Önkormányzati Régió mobilitási terve 2379 km utat, 573 km vasutat és 1 repülőteret (Kassa) foglal magában. A Kassai Önkormányzati Régió mobilitási tervének kidolgozása 2020 nyarán fejeződött be, és maga a dokumentum a közlekedési infrastruktúra stratégiai

tervezésére összpontosít, valamint magában foglalja az összes közlekedési módot: motoros járművek, egyéni, közösségi és kerékpáros.

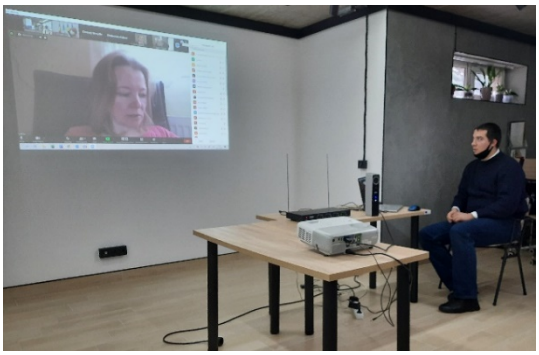

Oksana Stankiewicz-Volosianchuk, környezetvédelmi szakértő ismertette azokat a környezetvédelmi szabályokat és követelményeket, amelyeket be kell tartani a mobilitási tervek és más stratégiai dokumentumok kidolgozása során. Beszédéből a nyitó találkozó résztvevői megismerhették az Európai Zöld Megállapodás, az Európai Unió általi megvalósításának sajátosságait. Ez a megállapodás a gazdaság teljes szerkezetátalakítását és a CO2-kibocsátás 90% -os csökkentését irányozza elő, ami viszont számos kihívást és lehetőséget jelent Ukrajna számára, beleértve az elektromos járművek piacának jelentős megerősítésére és a megfelelő infrastruktúra kiépítésére vonatkozó lehetőségeket. Az infrastruktúra mobilitási terveinek kidolgozása során figyelembe veendő másik fontos szempont a biológiai sokféleség összetevője: az új közlekedési útvonalak nem haladhatnak át védett területeken, és ahol ilyen jelenség fordul elő, öko-dokkolokat és vízvezetékeket kell építeni.

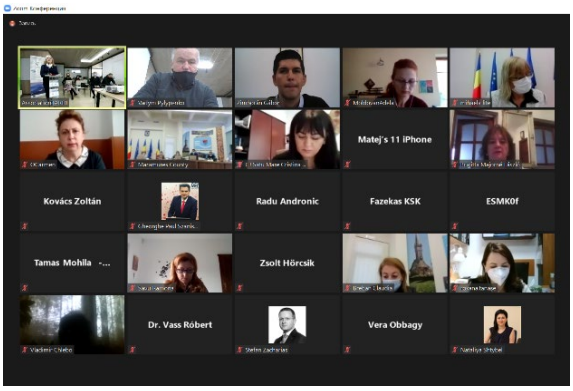

Vadym Pylypenko, A Regionális Fejlesztési Intézetek Nemzetközi Szövetsége „IARDI” (Ukrajna) igazgatója, a project kommunikációs menedzsere bemutatta a „Korszerű határinfrastruktúra - sikeres Kárpátok régió” (MOBI) projekt kommunikációs tervét és honlapját. A nemzetközi szakértők és az érdekelt szervezetek közötti kommunikáció és információcsere fő eszköze a „MOBI” projekt weboldala, amelynek célja az információk közzététele az összes célrégió (a projekt partnerországainak) nyelvén. A projekt célkitűzéseivel összhangban a honlap a fő kommunikációs platform szerepét tölti be az érdeklődők felé.

Az értekezlet végén a projektpartnerek összefoglalták az elhangzottakat és megállapították, hogy a közös Mobilitási Terv kidolgozása stratégiai fontosságú a régiók további fejlődése szempontjából, tekintettel az emberek és az áruk mozgására vonatkozó karanténkorlátozásokhoz kapcsolódó új kihívásokra, amelyek új közös megoldásokat és új megközelítéseket igényelnek a stratégiai tervezéshez.

Az új autópályák, vasutak és légi szolgáltatások építése, valamint a vízi közlekedés kilátásai további jelentőséget kapnak. Az EUSDR-országok határvidékein keresztül történő, határokon átnyúló vasúti szolgáltatások helyreállítására irányuló javaslatokat Ukrajna és Románia régiói kezdeményezhetik, ezért tanácsos támogatást nyújtani minden érdekelt régiónak és országnak az irányelv végrehajtásának felgyorsítása, a nemzetközi megvalósíthatósági tanulmányaik és stratégiai környezeti értékelésük az új uniós programok és az Európai Zöld Megállapodás alapján történő végrehajtása érdekében.

A szakértők a következő lépéseket azonosították a Projekt-végrehajtási tervnek megfelelően: 2020. december 31-ig várják a javaslatokat a Közös Mobilitási Terv struktúrájának tervezetére, amely felkerül a projekt webes és a partneri oldalaira.

2021 januárjától várhatóan a tematikus nemzetközi szakértői találkozókon és kerekasztal-beszélgetéseken vitatják meg a potenciális növekedési helyeket és az alapkutatások eredményeit a következő területeken: vasúti közlekedés, légi összeköttetés, határ infrastruktúra, vízi utak kapcsolatai, kerékpározás, nemzetközi turisztikai kapcsolatok.

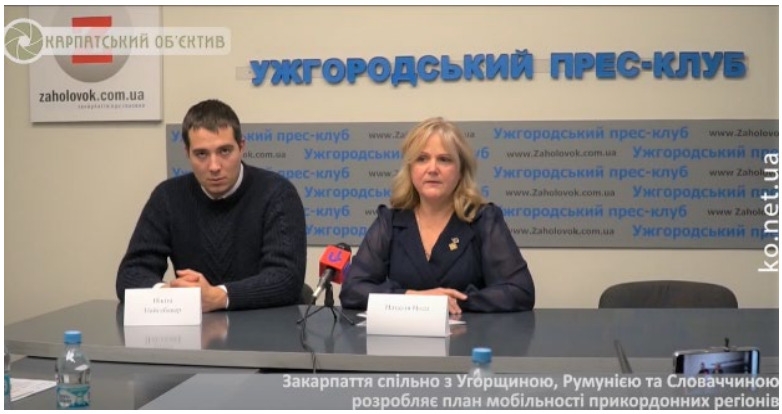

A nyitó találkozó eredményei alapján az ungvári sajtóklubban tartották a sajtótájékoztatót. A MEDIA képviselőit tájékoztatták a „MOBI" Korszerű határok infrastruktúra - sikeres Kárpátok régió" projekt elindításáról, a fő célokról, tevékenységekről és a várható eredményekről.

-

Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetségének, a „IARDI sajtóközpontja